

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А.С.МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка
№ 380 від 30 серпня 2024 року

Ректор

проф. Юрій ЛЯННОЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КУРСИ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А. С. МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради університету
протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Підготовчі курси для іноземців та осіб без громадянства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (далі – Університет) створено з метою підготовки слухачів до вступу на спеціальності та освітні програми Університету та інших закладів вищої освіти України.

1.2. Основною метою діяльності Підготовчих курсів є здійснення мовної підготовки та вивчення навчальних дисциплін відповідно до навчального плану за напрямками: соціально-економічний, природничо-математичний, медико-біологічний, мистецький.

1.3. Координація і забезпечення навчального процесу на Підготовчих курсах здійснюється працівниками відділу міжнародних зв'язків (далі – відділ). Відповідальність за організацію та проведення роботи на Підготовчих курсах несе начальник відділу.

1.4. Організація роботи Підготовчих курсів здійснюється у відповідності з законодавством України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про закордонних українців», «Про мови», «Про наукову та науково-технічну діяльність» та іншими нормативно-правовими актами з питань освіти, наказами Міністерства освіти і науки України, Статутом Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, наказами і розпорядженнями ректора, цим Положенням.

1.5. Іноземні громадяни, що навчаються на підготовчих курсах мають статус слухача підготовчих курсів, на яких поширюються права та обов'язки, визначені нормативними документами Університету та чинним законодавством України.

1.6. Зарахування іноземних громадян до складу слухачів підготовчих курсів здійснюється наказом ректора Університету.

1.7. Навчання іноземних громадян на підготовчих курсах здійснюється за денною формою згідно з навчальним планом, розробленим Університетом.

1.8. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється на договірній основі. Розмір та порядок оплати встановлюється наказом по Університету відповідно до нормативно-правових актів.

1.9. Іноземним громадянам, які навчаються на підготовчих курсах або перебувають в статусі вступників, за потребою надаються місця в гуртожитках Університету. У випадку, коли іноземний громадянин проживає не в гуртожитку, він надає Університету належним чином завірену копію договору, укладеного про наймання житла з його власником. Якщо власник житла не укладає зазначений договір з іноземним громадянином, то останній має повідомити Університет про причини, через які не було укладено договір та адресу свого фактичного проживання, яка за згодою власника житла може бути включена в договір про навчання на підготовчих курсах, як місце фактичного проживання іноземного громадянина.

1.10. Вирішення організаційних питань щодо проживання в гуртожитках Університету іноземними громадянами покладається на директора студентського містечка, комендантів відповідних гуртожитків .

1.11. Університет не несе витрат і не бере на себе інших зобов'язань у зв'язку з перебуванням в Україні родин іноземних громадян.

II. УМОВИ ПРИЙОМУ ТА ЗАРАХУВАННЯ НА НАВЧАННЯ

2.1. Іноземний громадянин має право на в'їзд в Україну з метою навчання в Університеті на основі запрошення на навчання (далі – запрошення) державного зразка Українського державного центру міжнародної освіти виданого відділом міжнародних зв'язків Центру міжнародного співробітництва та розвитку Університету.

2.2. Видача іноземним громадянам запрошень на навчання в Університеті здійснюється на підставі поданих до відділу міжнародних зв'язків Університету в паперовому або електронному вигляді копій таких документів:

- паспортного документа іноземного громадянина;
- документа про здобутий рівень освіти з одержаними з навчальних дисциплін оцінками (балами) або академічної довідки; письмової згоди на обробку персональних даних.

2.3. Рішення про видачу запрошення приймає ректор, або особа, якій делеговано повноваження з даного питання на основі аналізу копій документів, наведених в пункті 3.2.

2.4. Університет направляє оригінал запрошення, зареєстрованого в електронному журналі запрошень іноземним громадянам або уповноваженим ними особам для оформлення в'їзду в Україну з метою навчання.

2.5. Іноземний громадянин, який отримав запрошення, зобов'язаний повідомити Університет про місце і дату в'їзду в Україну. Якщо іноземний громадянин прибув за запрошенням, але без відома Університету, то останній не несе відповідальності за його подальше перебування в Україні.

2.6. Для зарахування на підготовчі курси іноземні громадяни подають:

- а) заяву встановленого зразка;
- б) оригінал та копію документа про освіту та одержані з навчальних дисциплін оцінки (бали); при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра – додатково подається оригінал та копія документа, в якому міститься інформація про зміст навчальної програми за попереднім ступенем вищої освіти, отримані кредити / тривалість навчання та успішність з навчальних дисциплін;
- в) медичний сертифікат про стан здоров'я, засвідчений офіційним органом охорони здоров'я країни, з якої прибув іноземець, і виданий не раніше ніж за два місяці до моменту подання та інші медичні документи відповідно до діючого законодавства;
- г) страховий поліс із надання екстреної медичної допомоги, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України; г) оригінал та копію паспорта;
- д) 6 кольорових фотокарток розміром 3 x 4 см;

е) документ, що засвідчує володіння українською мовою (за наявності);

є) копію посвідчення закордонного українця (за наявності).

Оригінали документів після пред'явлення повертаються. Зазначені в підпунктах «б», «в», «г» цього пункту документи повинні бути засвідчені відповідно до законодавства країни їх видачі, легалізовані у встановленому порядку та подаватися із засвідченим у встановленому порядку перекладом українською мовою, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

2.7. Склад комісії щодо прийому іноземних громадян на підготовчі курси, затверджується наказом ректора Університету.

2.8. Іноземний громадянин, зарахований на підготовчі курси, укладає Договір про навчання на підготовчих курсах іноземців та осіб без громадянства, який є нормативним документом, що визначає обов'язки і права Університету та іноземного слухача упродовж усього терміну навчання на підготовчих курсах. Договір укладається в день видання наказу про зарахування (дата реєстрації наказу про зарахування іноземного громадянина на навчання та дата укладання договору повинні співпадати). Несвоєчасне укладання договору щодо навчання на підготовчих курсах іноземних громадян є підставою для відрахування слухача.

2.9. Розмір оплати встановлюється на підставі кошторису видатків, який затверджується у встановленому порядку. Здійснення оплати за навчання на підготовчих курсах іноземний громадянин проводить у 15-денний термін після підписання договору.

2.10. Після успішного закінчення підготовчих курсів іноземний громадянин отримує свідоцтво. Свідоцтво виготовляється Університетом за зразком згідно з додатком до Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства.

2.11. Облік виданих свідоцтв ведеться у книзі обліку, яка прошивається, її сторінки нумеруються та скріплюються печаткою Університету.

У книзі обліку відображаються такі дані:

- порядковий реєстраційний номер;
- прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові особи, якій видано документ;
- номер та серія документа;
- дата видачі документа;
- підпис особи, яка видала документ.

2.12. Навчання на підготовчих курсах може бути припинене за наказом Університету у випадках:

- порушення умов договору;
- особистого бажання іноземного громадянина;
- завершення навчання; невиконання навчального плану;
- інших випадках, передбачених законодавством.

2.13. У разі відрахування слухача з підготовчих курсів, незалежно від причин, кошти, за договором, не повертаються.

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДГОТОВЧИХ КУРСАХ

3.1. Організацію роботи підготовчих курсів здійснює міжнародний відділ спільно з відповідними кафедрами та структурними підрозділами Університету.

3.2. Учасниками освітнього процесу, що відбувається на підготовчих курсах, є:

- працівники, які забезпечують освітній процес – науково-педагогічні працівники (далі – викладачі);

- особи, які навчаються (далі – слухачі).

3.3. Освітній процес на підготовчих курсах забезпечується викладачами Університету на умовах погодинної оплати праці за цивільно-правовими (трудовими) угодами. У разі потреби можуть залучатися до освітнього процесу викладачі інших закладів освіти або особи, які мають відповідну кваліфікацію.

3.4. Програми з предметів для слухачів підготовчих курсів визначають зміст і структуру курсу (дисципліни); встановлюють послідовність вивчення тем, обсяг знань, умінь і навичок, якими повинні оволодіти слухачі в процесі навчання.

3.5. Організація освітнього процесу передбачає ведення відповідної документації, до якої належать:

- план та розклад навчальних занять, що розроблені й затверджені в установленому порядку;

- журнал обліку роботи групи.

3.6. Навчання на підготовчих курсах здійснюється у формі: лекційних, практичних занять, самостійної роботи та контрольних-екзаменаційних заходів.

3.7. Протягом теоретичного навчання слухачем підготовчих курсів виконується певна кількість передбачених навчальним планом контрольних робіт з кожної дисципліни або тестових завдань з кожної дисципліни.

3.8. Підсумкова атестація з навчальних дисциплін здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії за розкладом, але не пізніше терміну закінчення їх навчання на підготовчих курсах.

3.9. За наявності поважних причин окремим слухачам денної форми навчання дозволяється складання екзаменів за індивідуальним графіком.

3.10. Після завершення сесії слухачам, які з поважної причини не склали заліки або іспити, згідно з наказом по Університету надається можливість додаткового складання заборгованостей протягом двох тижнів.

3.11. Якщо іноземний громадянин не опанує мови на належному рівні та/або не здасть підсумковий екзамен на підготовчих курсах, він має право на повторне навчання в наступному році (наступному наборі).

3.12. Форма навчання слухачів на підготовчих курсах може бути змінена відповідно з урахуванням епідеміологічної ситуації. У разі запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19/воєнного стану навчання може проводитися за дистанційною або змішаною (поєднання очної та дистанційної з використанням спеціальних інтернет-платформ, вебсайтів, електронних систем навчання тощо) формами навчання.

3.13. Університет надає слухачам можливість користування навчальними приміщеннями, обладнанням та іншими засобами навчання згідно з правилами внутрішнього розпорядку.

3.14. Під час навчання слухачів підготовчих курсів на них поширюються всі правила, встановлені для студентів відповідно до Правил внутрішнього розпорядку в Університеті та в гуртожитках (корпусах, будівлях) студмістечка.

3.15. Слухачі, які досягли високих успіхів у навчанні, успішно виконали навчальний план підготовчих курсів та отримали Свідоцтво про їх закінчення за бажанням зараховуються на I курс Університету за обраною спеціальністю за результатами вступних випробувань.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС СЛУХАЧА ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ

4.1. Термін навчання на підготовчих курсах визначається кількістю облікових одиниць часу, відповідно до навчального плану і триває 8, 10 місяців.

4.2. Академічна пара становить дві академічні години і складає 80 хвилин. Навчальні заняття на підготовчих курсах тривають три-чотири пари з перервами між ними та проводяться за розкладом

4.3. Навчальні дні та їх тривалість визначаються графіком освітнього процесу.

4.4. Для груп слухачів, які прибули на підготовчі курси із запізненням, можливе формування індивідуального графіку освітнього процесу з підвищенням інтенсивності навчання.

V. РОБОЧИЙ ЧАС ТА ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ВИКЛАДАЧІВ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ

5.1. Планування й облік навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи на підготовчих курсах, здійснюється начальником відділу міжнародних зв'язків.

5.2. Планування й облік навчальної роботи викладачів, залучених до роботи на підготовчих курсах, здійснюється шляхом використання норм часу для планування й обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників за фактично відпрацьовані години.

5.3. Обсяг навчальних занять, доручених для проведення конкретному викладачеві, визначається в облікових (академічних) годинах.

5.4. Облік виконаної навчальної роботи викладачів здійснюється на основі розкладів навчальних занять та журналів обліку роботи групи.

VI. ПРАВА, ОBOB'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Слухачі підготовчих курсів мають право:

- отримання освітніх послуг на достатньому професійному рівні;
- на своєчасне отримання завдань і консультацій;
- на отримання інформації про навчання на підготовчих курсах, порядок проведення занять, терміни навчання, кваліфікацію викладачів та вимоги до слухачів;

- на користування навчальними аудиторіями, обладнанням під час занять під керівництвом викладачів.

6.2. Слухачі підготовчих курсів зобов'язані:

- дотримуватися вимог Статуту Університету та цього положення;
- оволодівати знаннями згідно з навчальним планом підготовчих курсів;
- відвідувати навчальні заняття;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку Університету;
- своєчасно вносити плату за отриману освітню послугу у визначених кошторисом розмірах.

6.3. Відповідальні особи за організацію та здійснення підготовчих курсів для іноземців та осіб без громадянства:

6.3.1. Зобов'язані дотримуватися нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України з питань організації освітніх послуг щодо навчання іноземних громадян в Україні та забезпечувати якісну підготовку, яка відповідає найвищим європейським стандартам.

6.3.2. Несуть відповідальність за:

- невчасне і неналежне виконання покладених на них завдань і функцій
- невикористання в повній мірі наданих їм прав і обов'язків;
- недотримання вимог чинного законодавства та внутрішніх організаційно-нормативних документів при здійсненні своїх функцій;
- надання недостовірних даних, статистичної звітності та інформації з питань, що належать до їх компетенції.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення Підготовчі курси для іноземців та осіб без громадянства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення про підготовчі курси для іноземців та осіб без громадянства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора.